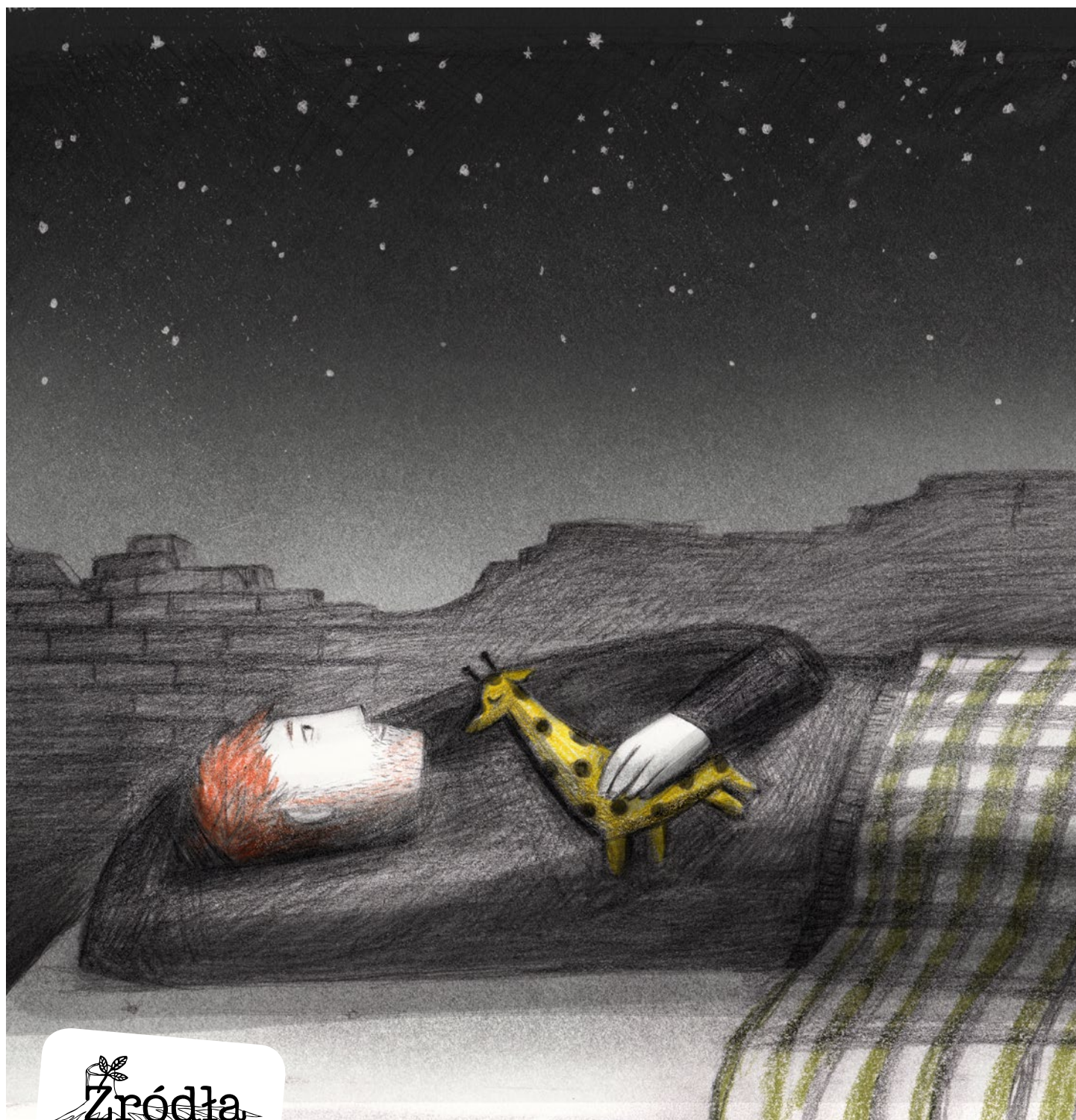

Żyrafa na rowerze

Scenariusz do bajki kamishibai
autorstwa Rafała Witka
z ilustracjami Joanny Rusinek

WPROWADZENIE

Bajka pt. „Żyrafa na rowerze”, napisana przez Rafała Witka, powstała w ramach jednego z projektów prowadzonych przez Stowarzyszenie Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”. Opisuje ona historię rodziny, która na skutek wybuchu wojny musiała uciekać ze swojego domu. Los uchodźców z bohaterami naszej bajki dzieli dziś około 1% ludzi na całym świecie, przy czym aż 40% z nich stanowią dzieci. Zgodnie z danymi z czerwca 2020 liczba uchodźców to blisko 80 milionów, przy czym warto wspomnieć, że mowa tu o osobach posiadających status uchodźcy, a bardzo wielu ludzi w obawie o swoje życie decyduje się na nielegalne przebywanie w innym kraju – skalę tego zjawiska trudno nawet oszacować. Najnowsze dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS 2020) pokazują, że liczba imigrantów napływających do Polski z roku na rok wzrasta, w związku z czym możemy się spodziewać w polskich szkołach coraz większej liczby dzieci pochodzących z różnych miejsc na świecie. Jak pokazuje raport z badań dr hab. Krystyny Bleszyńskiej pt. „Dzieci obcokrajowców w polskich placówkach oświatowych – perspektywa szkoły”, zrealizowany na zlecenie Ośrodka Rozwoju Edukacji: „Na grupę imigrantów składają się dzieci osób przesiedlających się do Polski z zamiarem pozostania w Polsce na stałe oraz dzieci osób migrujących jedynie czasowo. Większość z nich przybywa z obszarów wschodnich sąsiadów naszego kraju (przede wszystkim z Rosji, Białorusi i Ukrainy), Ameryki Północnej i państw Europy Zachodniej, wzrasta jednak liczba osób pochodzących spoza kręgu kultur euroamerykańskich; są to imigranci przede wszystkim z Azji Południowej i Wschodniej, Bliskiego Wschodu oraz Afryki. Najliczniejszą spośród grup azjatyckich są Wietnamczycy”. Wspomniany raport oraz inne źródła wskazują również, że uczniowie cudzoziemscy pochodzący spoza kręgu kultur europejskich są szczególnie narażeni na wykluczenie społeczne. W zaistniałej sytuacji bardzo ważne jest odpowiednie przygotowanie uczniów na spotkanie z ich rówieśnikami wywodzącymi się z innych kręgów kulturowych. Oswajanie dzieci od najmłodszych lat z różnorodnością świata i ludzi pozwala na budowanie postawy tolerancji i otwartości wobec innych, przez co mogą one lepiej zrozumieć otaczający je świat.

Zdajemy sobie sprawę, że poruszamy trudny temat. Wielokrotnie dostawaliśmy sygnały od nauczycieli, że nie wiedzą, jak rozmawiać z dziećmi o uchodźcach. Wokół tego zagadnienia na przestrzeni ostatnich lat narosło sporo lęków i mitów. Dzieci chłoną przekazy medialne i niejednokrotnie słyszą od otaczających je dorosłych sprzeczne informacje, rzadko jednak ktoś z nimi na ten temat otwarcie rozmawia. Dlatego właśnie zachęcamy do zgłębienia podanych przez nas niżej materiałów oraz rozmów z dziećmi, opowiadania im kim są uchodźcy, pokazywania, że mimo pewnych różnic są do nas bardzo podobni, rozwiewania wątpliwości i pracy z lękiem wywoływanym przez media. Przecież sami nigdy nie mamy pewności czy na skutek niefortunnnych zdarzeń losu i nam nie przyjdzie uciekać z naszych domów. Miejmy odwagę postawić się na miejscu tych ludzi i traktujmy ich tak, jak sami chcielibyśmy być potraktowani w obliczu trudnej sytuacji. Zresztą jeszcze nie tak dawno, podczas drugiej wojny światowej wielu Polaków korzystało z gościny innych narodów.

Przed rozpoczęciem warsztatów dotyczących problemu uchodźstwa, zachęcamy do rozszerzenia wiedzy o treści zawarte w następujących źródłach:

Bardzo przydatny zbiór informacji oraz scenariusze warsztatów dla młodzieży:

► <https://migracje.ceo.org.pl/>

Źródło aktualnych informacji:

► <http://uchodzcy.info/>

Polecamy również inne bajki i książki dla dzieci poruszające tą tematykę – zapoznanie się z nimi pokazuje w jaki sposób można poruszać temat uchodźstwa z małymi dziećmi, na co kłaść nacisk, jak pokazywać historie ludzi dotkniętych tym problemem:

- Khaled Hosseini „Modlitwa do morza” – ta książka spokojnie może stać się lekturą dla dzieci w klasach 1–3. Jest bardzo poruszająca, ale nie drastyczna w swoim przekazie;
- Michael Roher „Wędrowne ptaki”;
- Jarosław Mikołajewski „Wędrówka Nabu”;
- Liliana Bardijewska „Kot Karima i obrazki”;
- Rafał Witek „Chłopiec z Lampedusy”;
- Barbara Gawryluk „Teraz tu jest nasz dom”;
- Renata Piątkowska „Hebanowe serce”;
- Ewa Nowak „Kot, który zgubił dom”;
- Francesca Sanna „Podróż”.

Ćwiczenie przed i po bajce

Usiądź z dziećmi na dywanie i zadaj im kilka pytań wprowadzających (przykładowe pytania znajdziesz poniżej). Wysłuchaj wszystkich odpowiedzi, nie komentuj ich i nie oceniaj, przestrzeń na dyskusję będzie w następnym etapie ćwiczenia. Przykładowe pytanie wprowadzające:

- ▶ Czy lubisz swój dom? Co w nim lubisz najbardziej?
- ▶ Co byś zrobił/a gdyby Twój dom został nagle zniszczony? Co byś czuł/a gdyby Twój dom został nagle zniszczony?
- ▶ Skąd wziąłbyś/abyś jedzenie, gdyby nie działały w okolicy żadne sklepy?
- ▶ Gdybyś musiał/a szybko uciekać ze swojego domu co byś z niego zabrał/a?
- ▶ Czy chciałbyś/abyś spędzić samotnie noc w lesie? Czuł/a byś strach?

Następnie zaprezentuj bajkę. Po przedstawieniu daj dzieciom chwilę, po czym zapytaj o ich opinię na temat tej opowieści. Czy jest według nich smutna czy może wesoła? Czy po wysłuchaniu historii rodziny Tatiany i Dawida odpowiedzieliby na pytania z początku lekcji inaczej? Porozmawiajcie chwilę o tym jak zmieniała się ich perspektywa po wysłuchaniu bajki. Możesz posłużyć się dodatkowymi pytaniami pomocniczymi:

- ▶ Czy rodzina Tatiany lubiła swój dom? Co im się w nim najbardziej podobało? Jak go zapamiętali?
- ▶ Co zrobiła mama Tatiany, gdy zaczęła się wojna? Co zrobił tata? Dlaczego się rozdzielili?
- ▶ Skąd tata Tatiany miał jedzenie?

- ▶ Jakie przedmioty tata Tatiany uznał za najpotrzebniejsze w czasie podróży? Jak myślicie, dlaczego zabrał akurat je?
- ▶ Czy tata Tatiany się bał? Czego się bał? Jak sobie poradził?

Na koniec zastanówcie się, w czym rodzina Tatiany i Dawida jest do Was podobna? Może uczniowie również jedzą posiłki z całą rodziną, lubią spędzać wieczory na opowieściach, może któreś z dzieci też musiało zmienić szkołę czy miasto, w którym mieszka? Zastanówcie się też czego moglibyście się nauczyć od bajkowej rodziny.

Czym jest wykluczenie?

Potrzebne materiały: wycięte z papieru samoprzylepne kolorowe kwadraty, przygotowane w taki sposób, aby przy ich pomocy podzielić klasę na trzy- lub czteroosobowe grupy (w zależności od liczby uczniów dobierz odpowiednią liczbę kolorów + jeden dodatkowy kwadrat w zupełnie innym w kolorze np. czerwonym). Wydrukowane załączniki do ćwiczenia z postaciami Tatiany i Dawida. Duże arkusze papieru, markery, przybory do pisania/rysownia.

To zadanie można wykonać jako osobne ćwiczenie lub wstęp służący do podziału na grupy. W obu przypadkach nie należy się spieszyć, ale dokładnie omówić to, co wydarzyło się podczas ćwiczenia. Usiądźcie w kręgu i wytłumacz, że za chwilę poprosisz, aby zamknęli oczy, a w tym czasie przykleisz im na czoło kolorowe kwadraciki (jednej osobie przyklej kwadrat w zupełnie innym kolorze np. czerwonym, tak żeby nie należała do żadnej grupy). Ich zadaniem będzie znalezienie osób, które dostały kwadraty w tym samym kolorze. Nie wolno im jednak ze sobą rozmawiać. Muszą znaleźć inny sposób, aby bez słów dowiedzieć się jakiego koloru jest ich kwadrat oraz odnaleźć resztę swej grupy.

Uwaga! Zwróć uwagę, żeby nie przykleić „samotnego” kwadratu uczniowi, który z jakiegoś powodu nie jest w klasie lubiany lub doświadcza wykluczenia na co dzień!

Kiedy już wszyscy (poza jedną osobą) odnajdą kwadraty tego samego koloru, usiądźcie w jednokolorowych grupach, samotna osoba siada sama. Zapytaj osobę z „samotnym” kwadratem, jak się czuje oraz jak się czuła w trakcie wykonywania zadania, kiedy próbowała odnaleźć swoją grupę? Czy czuła złość? A może inne emocje: smutek, żal, strach? Pozwól jej opowiedzieć o swoich wrażeniach i zadbaj, żeby pozostali uczniowie jej nie popędzali i nie oceniali. Jeśli nie będzie chciała dzielić się swoimi wrażeniami, nie naciskaj (w takiej sytuacji dyskretnie obserwuj ucznia podczas innych aktywności, jeśli coś Cię zaniepokoi, porozmawiaj z nim/nią po lekcji). Następnie zapytaj resztę klasy, jak się czuje ze świadomością, że ktoś siedzi z boku i nie ma swojej grupy? Czy to sprawiedliwe, ktokolwiek z nich doświadczał takiego

wykluczenia? Na koniec poproś dzieci, żeby zaprosiły „samotny kwadrat” do swojej grupy i pozwól mi/jej dołączyć do wybranej przez siebie grupy.

To ćwiczenie ma za zadanie zwrócić uwagę uczniów na emocje jakie mogą się pojawić, kiedy ktoś doświadcza wykluczenia. Odwołaj się do bajki, powiedz, że takie odczucia często towarzyszą dzieciom, które z jakiegoś powodu muszą zmienić kraj, w którym mieszkają i trafiają do nowej szkoły. Często nie znają języka ani panujących w danym miejscu zwyczajów, a to zwykle generuje dużo stresu, ale może być też fascynującą przygodą. Czy będzie to przyjemne doświadczenie zależy w dużej mierze od tego, jak taka osoba zostanie przyjęta w danej społeczności.

W następnym kroku wyciągnij wydrukowane z załącznika i wycięte postaci Tatiany i Dawida z bajki „Żyrafa na rowerze”. Pokaż je uczniom, po czym umieść w widocznym miejscu. Wyobraźcie sobie, że od dziś zostają oni nowymi uczniami Waszej klasy. Następnie w efekcie burzy mózgów zapiszcie na tablicy lub dużym arkuszu papieru wszystkie emocje mogące towarzyszyć nowoprzybyłym dzieciom. Zapewne po wysłuchaniu bajki dzieci będą wymieniały głównie strach i towarzyszące mu emocje. Jednak czy dołączenie do nowej klasy nie może się wiązać również z ekscytacją czy radością? Korzystając z tego, że dzieci są już podzielone na grupy, rozdaj im kartki i przybory do pisania/rysowania. Przypomnij, że to jak Tatiana i Dawid poczują się w Waszej klasie zależy w dużej mierze od nich. Poproś, aby w grupach wypisali wszystkie rzeczy, które mogłyby sprawić, że poczują się miło przyjęci. Kiedy pomysły się wyczerpią usiądźcie w kole, postaci Tatiany i Dawida przyklejcie do dużego arkusza papieru. I niech każda grupa kolejno odczytuje po jednym pomysłu. Omówcie je wspólnie, a następnie zapiszcie wokół postaci Tatiany i Dawida na plakacie. Czynność kontynuujcie, do wyczerpania pomysłów.

Uchodźca czyli kto?

Potrzebne materiały: duży arkusz papieru (lub tablica), markery, załącznik z wydrukowaną definicją uchodźcy.

Uwaga! Przed tym ćwiczeniem zachęcamy do uważnego przeczytania zakładki „fakty i mity” ze strony uchodźcy.info: <http://uchodzczy.info/infos/mity-i-fakty/>. Znajdują się tam najczęściej powtarzane mity dotyczące uchodźców. Warto się z nimi zapoznać, ponieważ podobne stwierdzenia mogą się pojawić podczas zajęć. Przydatny może być również opublikowany na tej samej stronie słownik pojęć: <http://uchodzczy.info/infos/pojecia-i-definicje/>

Usiądźcie w kole. Zapytaj uczniów jakie mają skojarzenia ze słowem „uchodźca”. Zapewnij, że każde skojarzenie będzie wartościowe, by nie wstydziło się tego, co im przyjdzie do głowy. Skojarzenia notujcie na dużym arkuszu papieru lub tablicy. Pozwól dzieciom wypowiedzieć wszystkie pomysły, nawet te nacechowane negatywnie i zakrawające o mowę nienawiści. Nie oceniaj dzieci ani wypowiedzianych przez nie stwierdzeń. Bardzo ważne jest, żeby dzieci czuły się bezpiecznie i mogły wyrazić wszystko, co na ten temat wiedzą lub usłyszały, nawet to z czym same się nie zgadzają. Następnie przeczytaj uczniom definicję uchodźcy i powieś ją w widocznym dla wszystkich miejscu lub przyklej do arkusza, na którym wypisywaliście skojarzenia. Zapytaj, czy można nazwać uchodźcą kogoś, kto chce wyjechać do innego kraju, żeby np. zwiedzać go czy lepiej zarabiać? Wytłumacz, że uchodźca to osoba, która naprawdę musi opuścić swój dom, bo obawia się o swoje zdrowie lub życie. Często musi uciekać zostawiając rodzinę, przyjaciół i cały swój dobytek. Jak myśłą, czy trudno jest zacząć nowe życie, kiedy trafi się do nowego miejsca bez możliwości wcześniejszego przygotowania się na to? Bez znajomości języka jakim mówią ludzie, zwyczajów, bez pieniędzy i pracy? Zastanówcie się jakie są przyczyny tego, że ludzie muszą uciekać ze swych domów? Uchodźcy to często osoby uchodzące przed wojną, ale także złym traktowaniem w miejscu swojego zamieszkania z powodu wyznawanej przez nich religii, przynależności etnicznej, koloru skóry, orientacji seksualnej... Niektórzy ludzie muszą uciekać na skutek zmian klimatu np. kiedy miejsce, które

do tej pory zamieszkiwali, stało się zbyt suche i brakuje w nim wody do picia i produkcji żywności. Zapytaj uczniów czy spotkali się kiedyś z sytuacją, kiedy ktoś źle się wyrażał o uchodźcach? Zastanówcie się, dlaczego ludzie nie lubią uchodźców? Najczęściej się ich zwyczajnie boją – są to osoby, które wydają nam się obce, są inaczej wychowane, mają inne zwyczaje... Nic dziwnego, że początkowo możemy się z nimi wzajemnie nie rozumieć. Wy tłumacz, że to zwyczajny ludzki mechanizm i nie ma nic złego w tym, że boimy się tego nieznanego. Jednak strach nie usprawiedliwia wrogich i agresywnych zachowań względem innych ludzi. Zapytaj dzieci, co moglibyśmy zrobić, aby pokazać innym, że uchodźca jest takim samym człowiekiem jak każdy z nas? Czy mają pomysły jak przekonać innych Polaków, do poznania przybywających do nas ludzi i ich historii? Możecie wspólnie przygotować plakat/plakaty, które rozwiesicie w szkole, a chętne osoby mogą przygotować ulotkę, którą następnie powielicie i rozdacie uczniom innych klas i/lub rodzicom.

UCHODŹCA –

osoba, która musi uciekać ze swojego kraju, ponieważ grozi jej tam niebezpieczeństwo, a nawet śmierć. Uchodźcy to osoby uciekające przed wojną, prześladowaniem np. z powodu swojej religii, koloru skóry, przekonań czy narodowości.

Opowiedz mi żyrafo

Potrzebne materiały: stary nieużywany kabel (najlepiej jeśli kabel jest dość sztywny, ale elastyczny, o średnicy około 1 centymetra lub więcej), żółty materiał + jakiś materiał na wypełnienie np. stary T-shirt, brązowa włóczka lub sznurek, opcjonalnie cienki, giętki drucik.

Postępując według poniższej instrukcji wykonaj własnego Pana Żyrafę. Ze starszymi dziećmi, które są dość sprawne manualnie, można zrobić maskotki, tak aby każdy pracował indywidualnie. W przypadku małych dzieci polecamy zrobić wspólną pracę i gotową wykorzystać podczas warsztatów. Maskotka świetnie sprawdza się jako rekwizyt podczas prezentowania teatrzyku. Później można ją też wykorzystać do omawiania bajki (przykładowe ćwiczenie z użyciem kablowego Pana Żyrafy znajdziesz poniżej).

Z kabli skonstruuj szkielet żyrafy. Ważne, żeby widoczny był tułów, długa szyja, pysk oraz cztery nogi. Najtrwalsza żyrafa wyjdzie, jeśli do skonstruowania szkieletu użyjemy jednego kabla, ale jeśli nie mamy tak długiego, możemy połączyć ze sobą kilka krótszych. Dobrze sprawdzają się grubsze, ale dość elastyczne kable.

Dla lepszej stabilności dobrze jest konstrukcję owinąć cienkim drucikiem.

Na szkielet nałóż warstwę „ciała”, aby żyrafa nabrała kształtu i stała się miękka. Jeśli masz dużo żółtego materiału, możesz to zrobić właśnie nim. Gdy masz go niewiele, użyj innego, jasnego materiału (najlepiej gładkiego, białego lub beżowego, aby nie prześwitywał spod żółtej tkaniny). Potnij materiał na grube pasy i owiń nim szkielet tak, by mniej więcej zaczął przypominać ciało żyrafy. Pasy materiału przytwierdzaj do szkieletu za pomocą włóczki lub sznurka. Na tym etapie nie trzeba się zbytnio przejmować estetyką wykonania, ważne żeby sznurek mocno oplatał materiał, nie przesuwiał się i nie spadał.

Teraz czas na skórę. Żółty materiał również potnij na grube (szerokości około 4-6 cm) pasy. Ten etap warto wykonać bardzo starannie. Kawałek po kawałku owijaj żyrafie ciało żółtym materiałem. Na koniec owiń żyrafę brązową włóczką, mocno ją dociskając, tak aby materiał nigdzie się nie przesunął. Warto opleść żyrafie ciało dość gęstą siatką włóczki, aby była ona trwała.

Jeśli masz chęć możesz dorobić z drucików żyrafie rogi, doszyć oczy z guzików lub użyć gotowych oczu.

Wykonany w ten sposób Pan Żyrafa, z powodzeniem może być wykorzystany jako rekwizyt podczas przedstawienia kamishibai. Warto jednak zrobić z niego dodatkowy użytek. Poproś dzieci, aby po wysłuchaniu bajki zastanowiły się nad tym, co najbardziej chciałby im przekazać Pan Żyrafa. Następnie podaj maskotkę dziecku siedzącemu najbliżej Ciebie i poproś, żeby Pan Żyrafa przemówił. Kiedy skończy, niech uczeń poda rekwizyt kolejnej osobie, a ona kolejnej, aż każdy w klasie będzie miał okazję chwilę pobawić się maskotką i powiedzieć coś w jej imieniu. Dobrze jest nieco naprowadzić dzieci – niech się zastanowią nad tym, co w historii Tatiany i jej rodziny może smucić lub denerwować Pana Żyrafę. Co chciałby zmienić, o co chciałby prosić innych ludzi?

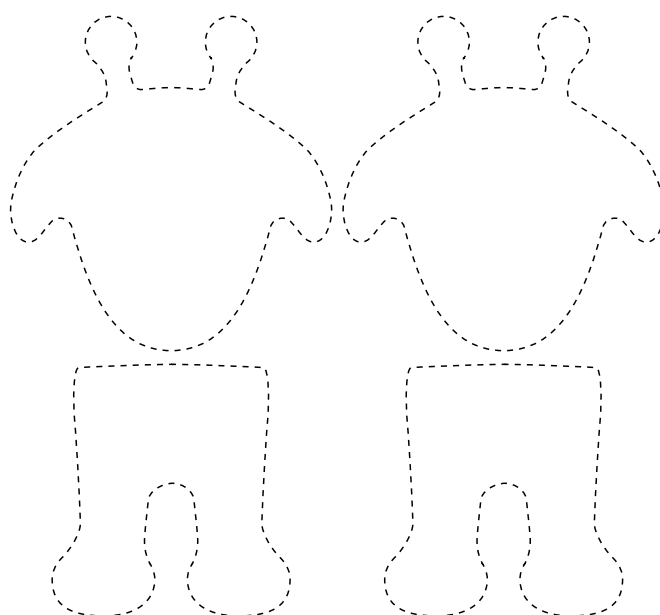
Podręczny pan żyrafa

Potrzebne materiały: gruby sztywny filc w żółtym kolorze (ewentualnie można użyć również brązowego do naklejania łat), plastikowe oczy lub inny materiał do zrobienia ich, gruba tasiemka, ołówki, brązowe markery, pistolet wraz w kładem do kleju na gorąco i/lub klej typu Wikol.

Zgodnie z zamieszczoną poniżej instrukcją wykonajcie swojego „Pana Żyrafę” – zakładkę do książki, przypominającą o tym, czego dowiedzieliście się podczas zajęć z bajką.

Przed zajęciami wydrukuj i wytnij wzornik głowy i tułowia z nogami oraz rogów Pana Żyrafy. Na jego podstawie przygotuj kilka wzorników z grubszego kartonu dla dzieci. Przed zajęciami dobrze jest również pociąć filc na kawałki, tak aby starczyły na wycięcie elementów. Pomoże to ograniczyć ilość zmarnowanego filcu. Dobrze jest przygotować kilka zapasowych fragmentów w razie ewentualnych niepowodzeń przy wycinaniu. Przed zajęciami potnij także taśmę na około 22 centymetrowe kawałki (po jednym dla każdego dziecka).

Rozdaj dzieciom kawałki żółtego filcu oraz wzorniki głowy i tułowia. Poproś, aby każdy odrysował wzorniki 2 głów i 2 tułowi, a następnie je wyciął.

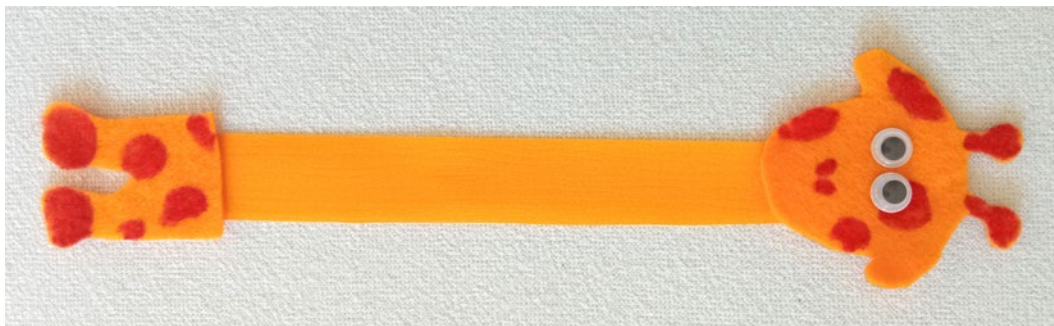
Kiedy głowy i tułowia będą wycięte rozdaj uczniom tasiemki. Jeden koniec wkładamy między dwie głowy i skleamy wikolem lub klejem na gorąco (wersja z klejem na gorąco wygląda zazwyczaj bardziej estetycznie, ale wymaga większego zaangażowania dorosłego, przy większej ilości dzieci szybciej i bezpieczniej jest użyć wikolu).

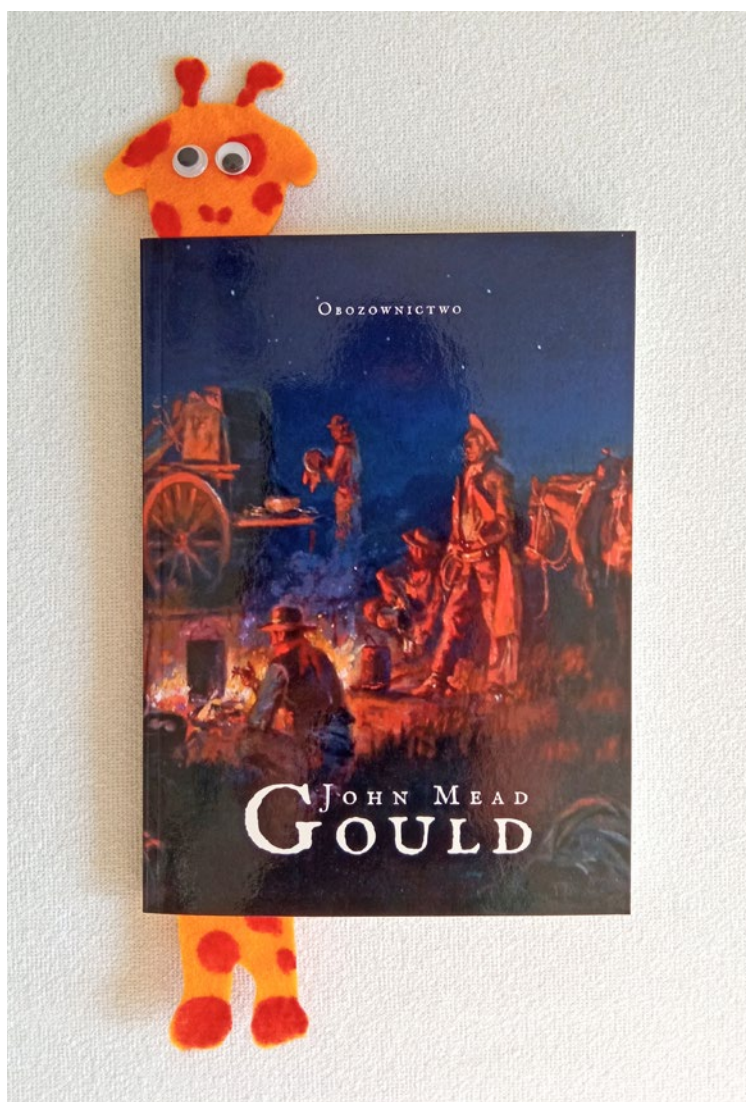
Analogicznie postępujemy z tułowiem żyraby.

Kiedy wszystkie części są już w całości czas je ozdobić. Przyklejcie żyrafie oczy, cienkim flamastrem możecie dorysować buzię i nos, przy pomocy brązowych markerów zróbcie żyrafom łaty (łaty można również wykonać wycinając odpowiednie kształty z brązowego filcu i przymocowując je klejem).

Breloczek w użyciu:

Podsumowanie lekcji

Potrzebne materiały: żółta farba plakatowa (najlepiej kilka pojemniczków, dobrze sprawdzą się farby do malowania rękami), brązowa farba, pędzle, flamastry, duży arkusz papieru.

Najpierw pokaż dzieciom jak zrobić żyrafę przy pomocy farby i własnej dłoni: wewnątrz dłoni malujemy żółtą farbą i odbijamy maksymalnie odciągając kciuk od pozostałych palców. W ten sposób uzyskujemy żyrafę „do góry nogami” – wystarczy obrócić obrazek i dorysować oczy, nos, rogi oraz żyrafie łaty. Następnie poproś dzieci, aby każde z nich odbiło na arkuszu swoją rękę i zrobiło z niej żyrafę. Kiedy żyrafy będą gotowe poproś uczniów, aby każdy napisał koło swojej żyrafy (lub na niej, jeśli się da) czego się dowiedziało na dzisiejszych zajęciach lub co go/ją najbardziej poruszyło, czy co chciałby zapamiętać.

Uwaga: możesz też rozdać dzieciom kartki formatu A5 (połowa kartki A4), aby każde zrobiło żyrafę na swojej kartce, a następnie przyklejcie je do wspólnego arkusza czy powieście na ścianie/gazetce ściennej.

Bibliografia

Chomczyńska-Czepiel A., „Nieobecny świat. Edukacja globalna w podręcznikach. Raport z analizy podręczników do edukacji wczesnoszkolnej.”, Łódź, 2019, dostępny on-line 25.04.2021: https://www.globalna.edu.pl/pliki/nieobecny_swiat_raport_z_analizy_podrecznikow.pdf

Błeszyńska K., Dzieci obcokrajowców w Polskich placówkach oświatowych – perspektywa szkoły, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa, 2010, dostępny on-line 6.07.2019: https://www.hfhr.org.pl/wielokulturowosc/documents/doc_204.pdf

Raport „Polska w liczbach” GUS, Warszawa 2020. Dostępny on-line 24.04.2020: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/inne-opracowania/inne-opracowania-zbiorcze/polska-w-liczbach-2020,14,13.html>

Materiał edukacyjny Ośrodka Działań Ekologicznych „Źródła”

Opracowanie: Anna Chomczyńska-Czepiel, Kamil Czepiel

Redakcja: Karolina Baranowska, Gosia Świderek

Opracowanie graficzne: Magdalena Warszawa

OŚRODEK DZIAŁAŃ EKOLOGICZNYCH „ŹRÓDŁA”

www.zrodla.org | globalna.edu.pl

www.facebook.com/ode.zrodla

Kamishibai 紙芝居 (jap. kami – papier, shibai – sztuka) to japoński teatr obrazkowy, który wykorzystuje kartonowe plansze z obrazkami i tekstem oraz drewnianą skrzynkę – na wzór parawanu z teatryków marionetkowych – w niej przedstawiane są kolejne fragmenty historii.

Ośrodek Działań Ekologicznych Źródła wydał dotychczas pięć bajek kamishibai:

- ▶ opowieść o dostępie do edukacji **„Szkola Czi-Tam”** Joanny Mueller z ilustracjami Jagi Słowińskiej
- ▶ opowieść o dostępie do wody **„Po drugiej stronie gór”** Anny Onichimowskiej z ilustracjami Marianny Sztymy
- ▶ opowieść o deforestacji **„Dlaczego zwierzaki mieszkają w bloku Maćka?”** Tomasza Trojanowskiego z ilustracjami Agnieszki Antoniewicz
- ▶ opowieść o migracjach i uchodźstwie **„Żyrafa na rowerze”** Rafała Witka z ilustracjami Joanny Rusinek
- ▶ opowieść o dostępie do żywności **„Gadatliwy ptak Narina”** Rafała Witka z ilustracjami Magdaleny Kozieł-Nowak

Więcej informacji: www.globalna.edu.pl/kamishibai/